

We engineer, you drive

Hosszú távú partnerkapcsolatok, változó kockázatok – stratégiai kockázatkezelés a Rába Csoportnál

We engineer, you drive

A Rába Csoport

- Alapítva 1896-ban -

RÁBA JÁRMŰIPARI HOLDING NYRT.*

Üzletágak

Rába Futómű Kft.

Komplett futómű megoldások,
nagy sorozatú futómű
alkatrészek

Rába Járműalkatrész Kft.

Préselt ülésmodulok,
huzatok, megmunkált
alkatrészek

Rába Jármű Kft.

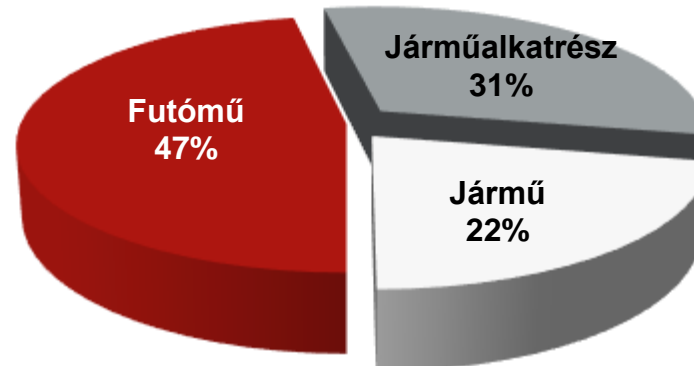
Speciális járművek,
járműipari vázszerkezetek

Ingatlan

Nem termelő ingatlanok
hasznosítása

Rába Csoport	2015	2016
Árbevétel**	46 138 m HUF	42 629 m HUF
EBITDA**	4 450 m HUF	4 122 m HUF
Átlagléttség**	1 715 fő	1 556 fő

* Budapesti Értéktőzsdén jegyzett

** IFRS, auditált

We engineer, you drive

2 998

6 712

USA

- John Deere
- Marmon-Herrington
- Meritor
- Dana

19 749

18 300

EU

- Scania
- Claas
- HAMM
- Fehrer
- NAF
- ZF
- Meritor / Volvo
- Terex

16 216

17 838

Belföld

- Hazai busz tenderek
- Suzuki
- Honvédelmi Minisztérium
- BPW
- Dana

1 912

1 100

FÁK

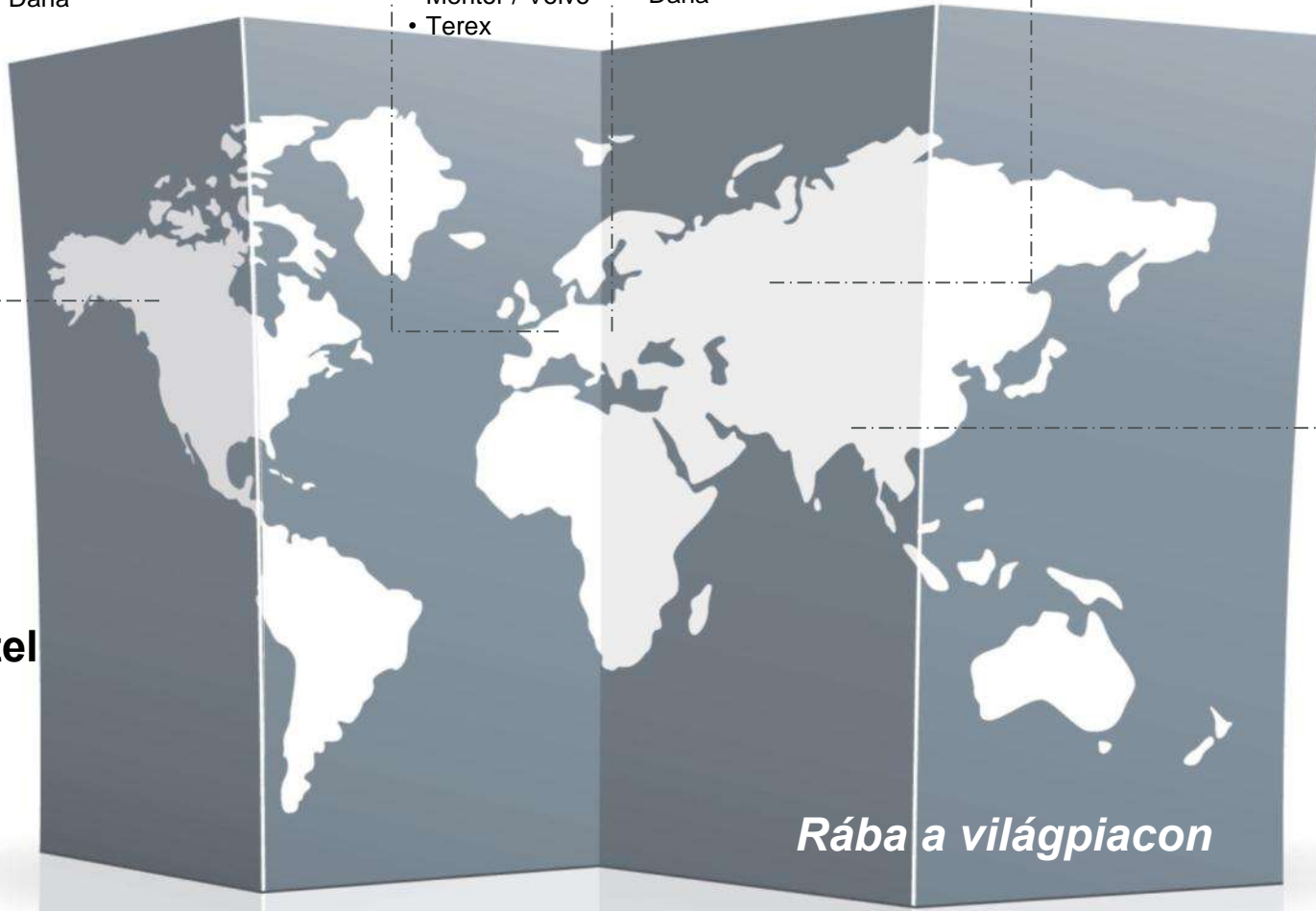
- KAMAZ
- GAZ Csoport

1 753

2 188

Ázsia + Egyéb

- Sojitz
- Karsan

Rába a világpiacon

Konzolidált árbevétel

2016: 42 629 m HUF

2015: 46 138 m HUF

We engineer, you drive

Futómű üzletág

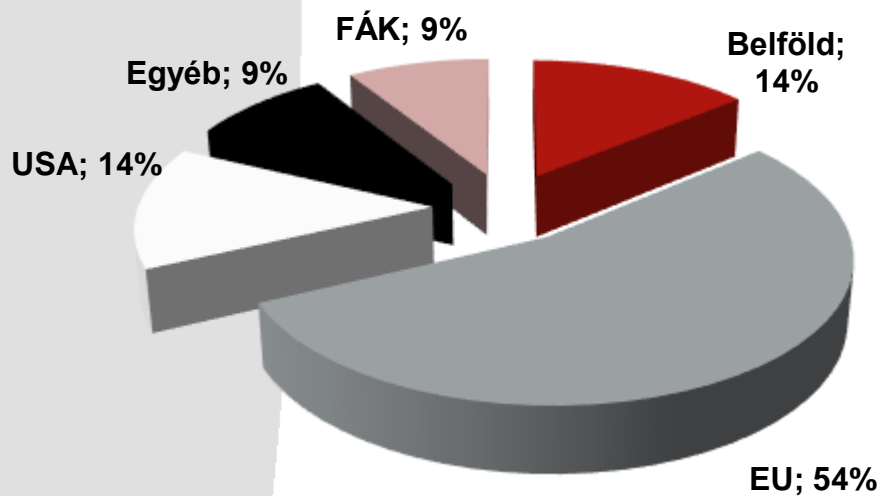
Futómű főegységek, alkatrészek

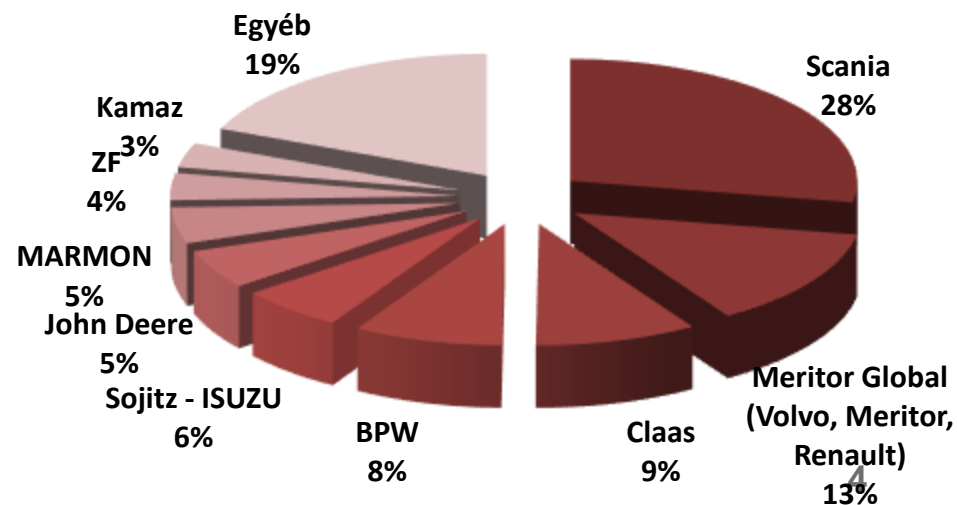
Traktor, busz és off-road futóművek

Piacok

Vevők

Alkatrész üzletág

Ülés rendszerek

Ülésvázak

Üléshuzatok

Kartám elemek

Megmunkált alkatrészek

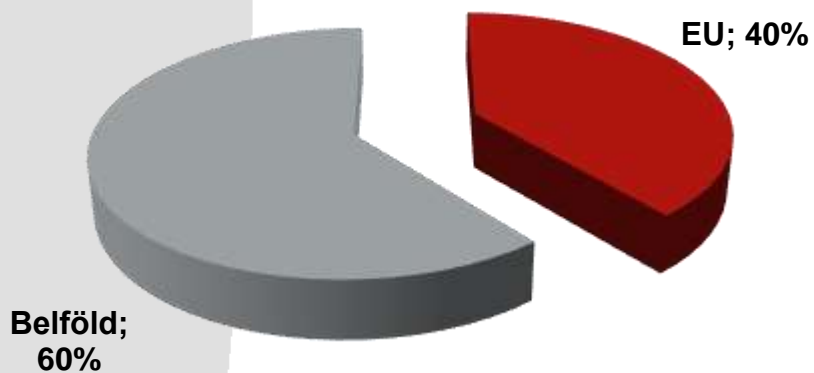

Forgácsolt

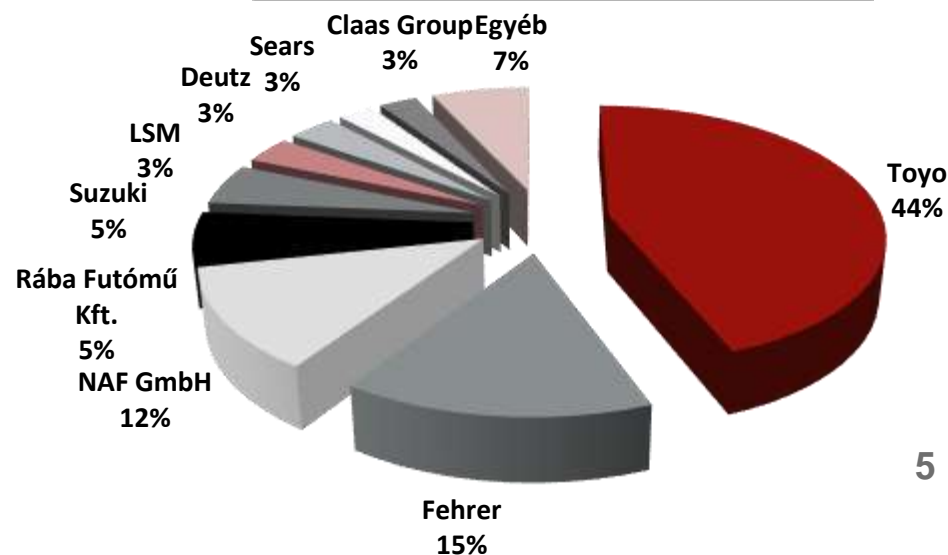

Hegesztett, öntött

Piacok

Vevők

We engineer, you drive

Jármű üzletág

Speciális járművek

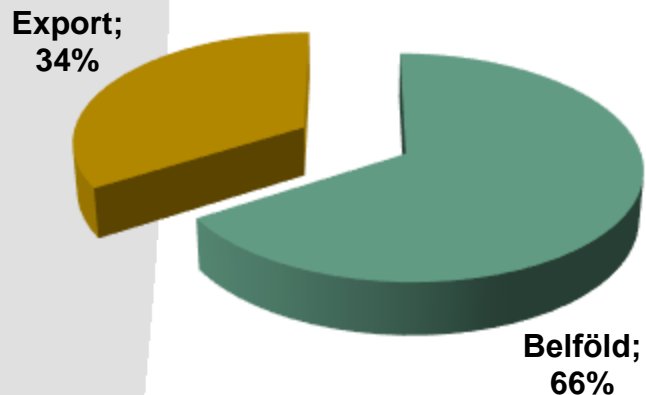

Buszpiaci együttműködés

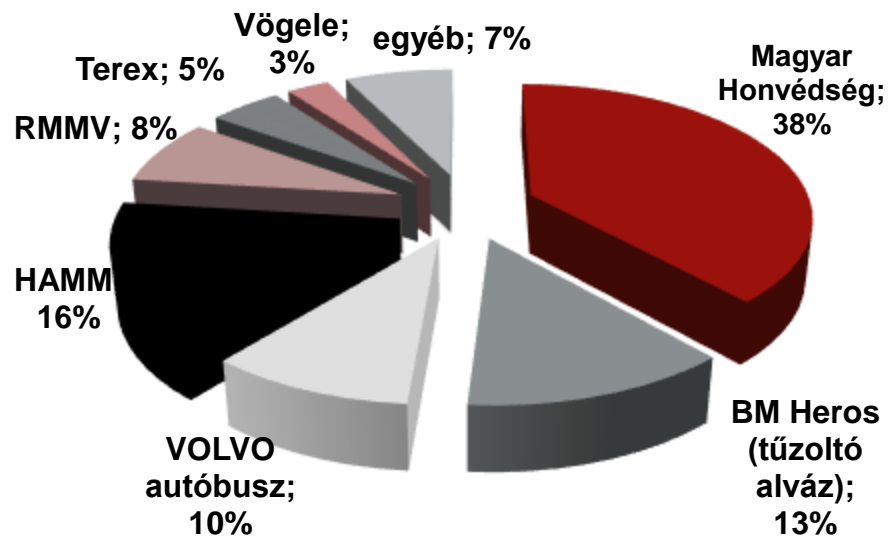

Jármű alvázak

Piacok

Vevők

We engineer, you drive

Beépítések

A termelési/értékesítési folyamat hatása a működő tőkére

A rendelések automatikus vagy kézi visszaigazolása a kezdete egy kötelemnek, az üzleti kockázatoknak és ha úgy tetszik a működő tőke menedzsmentnek.

Ha a pénzbeszedés biztonsággal nem kontrollálható

az egész vállalatra pénzügyi többlet terhekkel jár

eredménykockázattal jár

We engineer, you drive

A fő cél a működő tőke védelme, egy kontrollált kockázatkezelési, beszedési rendszeren keresztül

A vevői kockázat megítélés alapjai

- A vevő piacainak ismerete
- A vevő pénzügyi számainak elemzése
- Működésének környezete (ország kockázat, devizakockázat)
- Várható piacméret (kitettség) nagysága
- Az ellátási lánc hossza
- A folyamatos ellátási modellel és projekt jelleggel kezelt vevők megkülönböztetése

Ezek összességét a vállalatcsoport kereskedelmi és pénzügyi szervezetei elemzik és konszenzusos döntést hoznak az egyes vevőkre vonatkozóan, igazodva lehetőleg a vevői igényekhez a működtetett limitrendszer kereteiben.

We engineer, you drive

Példák az egyes vevőtípusok megítélésére I.

Folyamatos megrendelések (EDI) folyamatos szállítások többségében multinacionális OEM-eknek vagy TIER 1-es vevőknek

a nyitva szállítás alapfeltétel

gyakran **szerződés nélkül** csak rendelésre gyártunk

átlagosan **45-60 napos fizetési elvárás**

Könnyen monitorozható cégek

negyedévente vagy folyamatosan közölnek magukról információkat szinte mindegyik tőzsdei cég vagy annak tagvállalata

A vevő diktálja a feltételeket, kockázat legfeljebb az adminisztrációból adódik. Ezen körben **biztosíték nélkül** szállítunk a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően. Érdekesség, hogy a **cash-to cash ciklus meghaladhatja a 6 hónapot** is.

2004 óta egy csődös eset volt e körben (Chapter 11) → sikerült a Rábát stratégiai beszállítónak minősíteni így a vevő országának törvényei szerint kielégítették követeléseinket.

Néhány orosz járműépítő vevő szintén megkapja a halasztott fizetés lehetőségét, de ez esetben hitelbiztosítással csökkentjük a kitétségek kockázatát és szigorúan követjük a resource to order elvet, még ha ez a kiszolgálás lassításával is jár.

A 2014 végi rubelválság óta a piaci alapú hitelbiztosítók idegenkednek a partnerkörünkbe tartozó cégek esetében a kockázatok bevállalásától a FÁK piacain.

We engineer, you drive

Példák az egyes vevőtípusok megítélésére II.

Eseti rendelés, eseti gyártás, projekt jelleggel

Alapelvek:

- A, Az L/C – drága, a vevő országában általában cash lekötéssel jár, gyengébb hitelképesség esetén
- B, Részbeni előleg, 100% pénzbeérkezés a fuvar indításakor
- C, Nyitva szállítás csak megfelelő és kontrollálható pénzügyi információk birtokában.

Pénzügyi előfeltételek teljesülése esetén van rendelésigazolás és indul az alapanyag beszerzés, erőforrás tervezés.

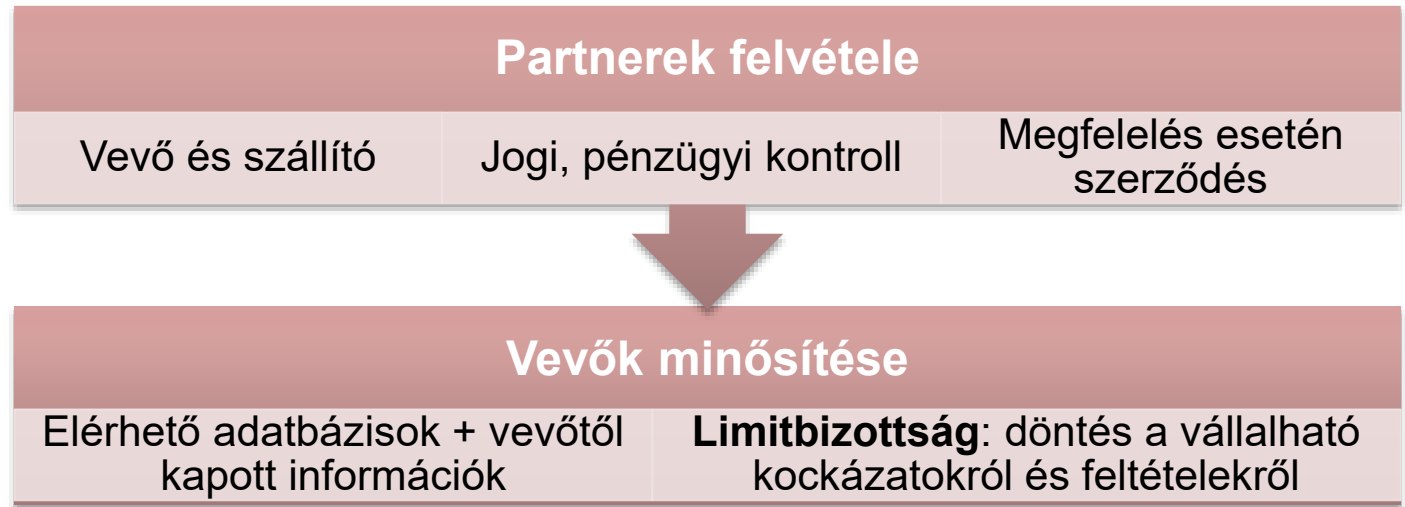
- Minden vevőnk, kivéve:
  - EU, NAFTA, Japánon, említett orosz vevők

We engineer, you drive

A limit- és partner minősítő rendszer működése

- Kontroll során ha **nem** felel meg a jelölt, akkor az integrált rendszerben elektronikus formában sem megrendelést (szállító) sem rendelés visszaigazolást (vevő) nem lehet feladni
- Kockázati felmérés, **előfeltételek melletti szállítás** (pénzügyi garanciák, hitelbiztosítás előleg stb) → limit hiányában a rendszer megtiltja az áru kiadását (a szállítólevél kiadását blokkolja).
- Ha **megfelel**, akkor a jóváhagyott vevői limit összegét (nyitva szállítási feltételrendszer) beállítjuk az integrált rendszerbe és a beállított összeg erejéig a rendelt áru a vállalat telephelyeit elhagyhatja.
- **A limiteket szükség szerint, de legalább évente felülvizsgáljuk.**¹²

We engineer, you drive

A működtetés tapasztalatai

A rendszer alapjait mintegy **15 évvel** ezelőtt raktuk le.

Az informatikai lehetőségek fejlődésével **2013-tól működik a jelenlegi formában.**

Vevőkockázat nem okozott sem a 2008-2009-es világválságban sem a 2014-es rubelválságban számottevő veszteséget a cégcsoport működésében.

A rendszer működtetése önmagában is vezetői feladatot jelent. A vevők egy részének - általában adminisztratív okokból történő nem fizetése esetén - egyedi döntést igényel a kiszállítások engedélyezése.

Az érvényben levő munkautasítások monitorozása, betartásának hiányosságai kockázati tényezőt jelenthetnek

Az emberi tényező – figyelembe véve az előző pontban foglaltakat – itt is komoly kockázat, amelyet folyamatos oktatással, felügyelettel lehet minimalizálni.

We engineer, you drive

Köszönöm a figyelmüket!

